

Kontrola inspektora pracy

Na każdej budowie przytrafić się może kontrola inspektora pracy, którego uprawnienia są tak szerokie, że nawet w dobrze prowadzonej firmie i na właściwie zorganizowanej budowie inspektor pracy może dopatrzeć się uchybień i ukarać grzywną wiele osób.

Podstawy działania Państwowej Inspekcji Pracy oraz uprawnienia i obowiązki tej instytucji znaleźć można w ustawie z 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (tekst jednolity - Dz.U. z 2001 r., nr 98 poz. 1071 z późn.zm.).

Państwowa Inspekcja Pracy to organ nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W skład Państwowej Inspekcji Pracy wchodzi:

- Główny Inspektorat Pracy;
- okręgowe inspektoraty pracy;
- inspektorzy pracy.

Zadania Państwowej Inspekcji Pracy

Inspektor pracy może skontrolować:

- prowadzoną przez Ciebie budowę,
- siedzibę Twojej firmy,
- oddziały Twojej firmy.

Państwowa Inspekcja Pracy jest powołana nie tylko do pilnowania czy przestrzegania przepisów dotyczących zatrudnienia i warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, lecz także do instruowania i udzielania porad. Możesz więc zwracać się do inspekcji zarówno o wyjaśnienie przepisów, jak i poradę w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pamiętaj jednak, aby wątpliwości swoje wyjaśniać przed rozpoczęciem kontroli.

Zdarza się, że nie jesteś w stanie być obecny na każdej swojej budowie. Zastępuje Cię tam wówczas kierownik budowy i to on będzie musiał przyjąć pierwsze „uderzenie” inspektora pracy.

Rola kierownika budowy

Kierownik budowy jako kierujący pracownikami jest zobowiązany zapewnić bezpieczeństwo i higienę pracy. To od niego w dużej mierze zależy, czy zostaniesz ukarany po kontroli inspekcji pracy. Co niezwykle ważne, kierownik nie musi być sam pracownikiem, a kierowanie pracownikami może opierać się na podstawie stosunku cywilnoprawnego (umowa zlecenie, umowa o dzieło itp.)

Dlatego też zadбай, aby kierownik budowy brał udział we wszystkich czynnościach podejmowanych przez inspektora pracy. Jako osoba zorientowana będzie bardzo pomocny przy udzielaniu wyjaśnień. Może również reprezentować Cię podczas kontroli, jeśli udzielisz mu stosownego upoważnienia. Wtedy Twoja obecność nie jest konieczna.

W przypadku konieczności nałożenia kary inspektor nałoży ją na Ciebie, nie na kierownika budowy. Jego odpowiedzialność może być jedynie zawodowa, na podstawie Prawa budowlanego i dodatkowo uzależniona od rozmiaru posiadanych przez niego kompetencji.

Przedmiot kontroli

Kontrola przeprowadzona przez inspekcję pracy ma na celu:

- ustalenie stanu faktycznego w zakresie przestrzegania prawa, a w szczególności przepisów i zasad bhp,
- udokumentowanie dokonanych ustaleń,

W czasie kontroli przestrzegania przepisów i postępowania pokontrolnego inspektor pracy może:

1. Wejść na teren prowadzonej przez Ciebie budowy oraz do obiektów i pomieszczeń Twojej firmy. W trakcie kontroli musisz pozwolić inspektorowi na swobodne poruszanie się po kontrolowanym terenie. Nie potrzebuje on do tego przepustki. Nie można również poddać go kontroli osobistej.
2. Przeprowadzić oględziny obiektów, stanowisk pracy, maszyn i urządzeń oraz przebiegu procesów technologicznych i pracy. Mimo że może to być uciążliwe dla prowadzonych prac, inspektor ma prawo przyglądać się pracy prowadzonej przez Twoich pracowników.
3. Żądać od kierownika zakładu pracy, brygadzysty, majstra lub od osoby działającej w imieniu pracodawcy oraz od wszystkich osób, które zakład zatrudnia lub zatrudniał, pisemnych bądź ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą. Obowiązkiem tych osób jest wyczerpujące udzielenie wyjaśnień i odpowiedzi.
4. Żądać od Ciebie przedłożenia akt osobowych oraz dokumentów związanych z zatrudnieniem pracowników, niezależnie od formy ich zatrudnienia. Pamiętaj więc, aby gromadzić całą dokumentację związaną z zatrudnieniem i przechowywać ją w jednym miejscu.
5. Utrwalać przebieg i wynik oględzin za pomocą aparatury i środków technicznych służących do utrwalania obrazu i dźwięku. Inspektor pracy może więc robić zdjęcia, filmować zakłady i miejsca pracy, nagrywać rozmowy przeprowadzane w trakcie kontroli.
6. Sporządzać niezbędnych dla kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń na podstawie dokumentów. Inspektor może zażądać, abyś zrobił dla niego odpisy i wyciągi, a Ty nie możesz odmówić ich wykonania.
7. Sprawdzać tożsamość osób wykonujących pracę. Przy tej czynności inspektor musi jednak okazać swoją legitymację w taki sposób, aby osoba ta mogła odczytać i zanotować dane inspektora.
8. Korzystać z pomocy biegłych i specjalistów. Biegli i specjaliści muszą jednak mieć imienne upoważnienie wydane przez Głównego Inspektora Pracy lub okręgowego inspektora pracy.

Obowiązki kontrolowanego przedsiębiorcy

W trakcie kontroli jesteś zobowiązany zapewnić inspektorowi warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- niezwłocznie przedstawić inspektorowi żądane dokumenty i materiały,
- zapewnić terminowe udzielanie informacji przez osoby zobowiązane do ich udzielania,

- udostępnić urządzenia techniczne,
- w razie potrzeby - udostępnić pomieszczenie z odpowiednim wyposażeniem.

Inspektor pracy musi mieć możliwość wykonywania swojej pracy. Musisz wiedzieć, że za utrudnianie pracy inspektora, a w szczególności:

- utrudnianie mu wizytacji zakładu pracy lub
- nieudzielanie informacji niezbędnych do wykonywania czynności inspektora,

może on ukarać Cię grzywną, w maksymalnej wysokości 500 zł lub skierować wniosek do prokuratora o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Zakończenie kontroli

Kontrola inspektora pracy kończy się sporządzeniem:

- protokołu pokontrolnego lub
- notatki urzędowej